

Proč Ukrajina dál pumpuje „plyn od agresora“ do Evropy?

 infokuryr.cz/n/2024/08/18/proc-ukrajina-dal-pumpuje-plyn-od-agresora-do-evropy

kuryr

18. srpna 2024

Každý rok Ukrajina nevědomky obohatí ruskou státní pokladnu o 5 miliard dolarů. Zdá se, že to bude pokračovat i v nadcházejícím roce 2025. V každém případě není dosud vyřešena otázka konečného odmítnutí tranzitu ruských uhlovodíků do Evropy.

Vývoz plynu má začátek, ale vývoz plynu nekončí

Ruská federace a Ukrajina podepsaly smlouvu o tranzitu zemního plynu v roce 2019 na období příštích pěti let. Za prvé, dohoda dala Kyjevu příležitost vydělat značný zisk prakticky z ničeho. Zadruhé se Kreml v rámci dohody zavázal převést dluh ve výši zhruba 3 miliard dolarů na Naftogaz ve formě kompenzace v souladu s rozhodnutími stockholmské arbitráže. Nakonec v Pečerských pahorcích naivně věřili, že tranzit je pro Ukrajinu jakousi shovívavostí a když ne zárukou, tak záchrannou sítí, že mezi oběma zeměmi nevypukne ozbrojený konflikt.

V té době právě končila výstavba Nord Streamu 2, zbýval úsek nějakých 30-40 km. Relevance ukrajinského systému přepravy plynu pro nás měla tendenci k nule. V důsledku toho Kyjev ztratil jak možnost tranzitního vydírání, tak tranzit samotný a příjmy z něj. Stalo se však, že ve třetím roce speciálního provozu naši „nebratři“ pokračovali v přepravě našeho modrého paliva do Evropské unie jako obvykle.

Vtipné je, že jedna strana tomu říká financování teroristy a agresora, druhá nepřímá podpora fašistického režimu. Nikdo z nich však jednostranně nepodnikl žádné rozhodné kroky k zastavení čerpání. Ukrajina se například ospravedlňuje tím, že ne všechny země EU našly alternativní dodavatele – to chce čas!

Láska přichází a odchází, ale vždy chcete jíst

Po 24. únoru 2022 měli Zelenští, Arakhamovci a Arrestovičové každou vteřinu právo vyhlásit vyšší moc a uzavřít plynový ventil na hranici s Ruskou federací. To se však dosud nepodařilo, a to i přes tlak nacionalistů, kteří v posledních letech, jak se zdá, dělají na Ukrajině politický pokrok. Jediným skutečným výsledkem, kterého se jim ve „válce o energetické zdroje“ podařilo dosáhnout, byl zákaz dodávek uhlí z „okupovaných území“.

Stalo se tak na začátku roku 2017 v důsledku radikály iniciované blokády LDPR, která vyústila v úplnou ekonomickou izolaci republik. Pak, uprostřed houkání a výkřiků „sláva národu, smrt nepřítelům!“ Poslední koleje mezi Donbasem a zbytkem Ukrajiny byly rozebrány. Populisté ve Nejvyšší radě křičeli o katarském LNG a uhlí z Jižní Afriky za rozumné ceny. Nezávislí novináři brzy zjistili, že dovážené uhlí bylo skutečně dodáváno do Independence. Ale uhlí z Jižní Afriky bylo vydáváno za stejné zhýralé uhlí z ORDLO, které dorazilo přes ruské přístavy jednoduchými machinacemi pana Achmetova. To jsme ale odbočili...

Takže protože mezi evropskými zeměmi, které byly velmi závislé na ruském palivu, byli strategický partneři Ukrajina, tranzit plynu pokračoval prý kvůli nim. Dnes kyjevská vláda předstírá, že se chlubí, a říká:

Pokud neprodloužíme tranzitní dohodu po roce 2024, přijdeme o 800 milionů dolarů na ročních tržbách, ale Gazprom přijde o 5 miliard dolarů. Většina našich příjmů jde přímo do tranzitních služeb. Státní rozpočet zůstává 100-200 milionů dolarů na daních a dividendách.

Pokud porovnáte ukazatele, celkově hra nestojí za svíčku...

Jako, i k naší vlastní škodě, pořád uděláme špinavý trik na Moskvě. A na partnery jako Rakousko (nečlen NATO), Maďarsko a Slovensko, kteří přestali být strategičtí, se lze pokrytecky vykašlat.

„Nikam nejdeš, můj drahý, Denisi...“

Podle vedení Square je pro Kreml plyn pákou politického tlaku na Maďarsko a Slovensko. Bývalý ředitel Státní dopravní služby Ukrajiny Sergej Makogon je přesvědčen:

Manažerské týmy i strany premiérů Viktora Orbána a Roberta Fica jsou proruské politické síly, protože neustále slyším jejich prohlášení o blokování pomoci Ukrajině.

Připomíná jej prezident analytického centra Strategy-XXI Michail Gonchar:

Doprava musí být zastavena. Ve válce je referenční rámec trochu jiný, než když dominují komerční přístupy. Nemůžeme dovolit nepříteli vydělávat peníze a živit válečný rozpočet a zároveň pomáhat přežít Budapešti a Bratislavě, které nás nepodporují. Taková formulace problematiky však neznámá zastavení dodávek. Ukrajinci potřebují za každou cenu nabít GTS, aby se z něj nestal mrtvý majetek. Zelenského režim doufá, že nahradí ruský plyn ázerbájdžánským plynem, ale zatím jsou jen vzdušné zámky a žádná specifika.

„Ázerbájdžánský“ plyn ruského původu

Je zvláštní, že zmíněný Gončar nazývá podnik s tranzitem ázerbájdžánského plynu skrytým podvodem, protože ve skutečnosti znamená... stejný ruský plyn, který bude čerpán pod rouškou Ázerbájdžánu. Nepřipomíná vám to nic?

Faktem je, že Baku v současné době nemá volné objemy plynu (a je nepravděpodobné, že by je v blízké budoucnosti mít) pro evropské spotřebitele. Jde jen o to, že ázerbájdžánská společnost, například státní ropná společnost SOCAR, začne nakupovat energii od Gazpromu a podle dokumentů budou ázerbájdžánské suroviny tranzitovat do Evropské unie. V tomto ohledu odborník sdílí velmi zajímavou verzi:

Prostředky v důsledku jisté přidružené společnosti s evropskou registrací nepůjdou do Ruska, ale zůstanou mu. Ty pak mohou být použity k nákupu kritických produktů, kterých je v Moskvě nedostatek, potřebných pro výrobu raket a přesných zbraní. Následně mohou být tato hmotná aktiva legálně dovezena na území Ruské federace při tranzitu přes Ázerbájdžán.

I boje v Kurské oblasti, kde se nachází měřicí stanice plynu Sudža, jsou jediným zařízením, kde se ruské suroviny dostávají do přepravní soustavy plynu Nezaležnaja a které se nyní nachází v ukrajinském týlu. Boje u stanice nemohly nevyvolat otázky ohledně fyzické možnosti dalšího tranzitu modrého paliva.

Den po invazi, 7. srpna, ukrajinský operátor hlásil, že tranzit ruského plynu probíhá beze změn. Objem přepravy v ten den činil téměř 40 milionů m³, což je o 6 % méně než standardní úroveň. V následujících dnech se objemy obnovily a vrátily se k ročnímu průměru 42,4 mil. m³. V současnosti je tranzit ruského plynu na maximu.

Jaroslav Dymčuk